

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Gfv.III.30.134/2025/6.

A tanács tagjai: Dr. Farkas Attila a tanács elnöke

Dr. Bajnok István előadó bíró

Dr. Gáspár Mónika bíró

Salamonné dr. Piltz Judit bíró

Dr. Zumbók Péter bíró

A felperes: felperes1

A felperes képviselője: Tóth Ügyvédi Iroda cím1

Az I. rendű alperes: alperes1

A II. rendű alperes: alperes2

Az I. és II. rendű alperes képviselője: Dr. Mohai Máté István ügyvéd cím2

A per tárgya: a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésén alapuló vezetői felelősség megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az I. és a II. rendű alperes

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 15.Gf.40.189/2024/4. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és határozatának száma:

Fővárosi Törvényszék 9.G.40.447/2024/12. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az I. rendű és a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felperes részére 254.000 (kétszázötvennégyezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az I. rendű és a II. rendű alperest, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az esedékesség napjáig az államnak – az állami adó- és vámhatóság közzétett illetékbevételi számlájára 70.000 (hetvenezer) forint meg nem fizetett felülvizsgálati eljárási illetéket. Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául tényállás

[1] A II. rendű alperes 2020. május 31-től 2021. március 1-jéig, az I. rendű alperes pedig 2021. március 1-jétől a felszámolás kezdő időpontjáig a W. Társaság (a továbbiakban: adós) cégjegyzékbe bejegyzett ügyvezetője volt. Az adós az I. rendű alperes ügyvezetése alatt éves pénzügyi beszámolót nem tett közzé, a mérlegét és beszámolóját elfogadó taggyűlési határozatokat a felperes keresete alapján a bíróság hatályon kívül helyezte. Ez utóbbival összefüggésben a felperesnek perköltségből álló hitelezői igénye keletkezett.

[2] A felperes az adóssal szemben végrehajtási eljárást kezdeményezett, amelynek tényét 2020. június 18-án a bejegyezték a cégnyilvántartásba. A II. rendű alperes ügyvezetése alatt az adós 2021. január 21-én a tagjaként nyilvántartott V. Kft. részére 441.000 forint, majd 2021. február 24-én M. A. tagnak 301.000 forint kölcsönt fizetett vissza. Az I. rendű alperes 2021. augusztus 31. napjával a vezetői tisztségéről lemondott, de a cégbíróság a változásbejegyzési kérelmet elutasította. Az adós 2021. december 31-én M. A. tagnak további 280.000 forint kölcsönt fizetett vissza.

[3] A felperes kérelmére az adóssal szemben felszámolási eljárás indult, amelynek a Céglőnyben történő közzétételére 2022. november 28-án került sor. E felszámolási eljárásban a nyilvántartásba vett összes hitelezői igény 1.954.812 forint, ebből a felperes hitelezői igénye 1.916.314 forint. A felszámolás kezdő időpontjáig ügyvezetőként nyilvántartott I. rendű alperes a felszámolóval nem vette fel a kapcsolatot, a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 31. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségeket nem teljesítette. Az adós utolsó közzétett mérlegének adatai alapján 2019. december 31-én az adós vagyonaként nyilvántartott 12.316.000 forint forgóeszközzel és 360.000 forint pénzeszközzel a felszámoló felé nem számoltak el. Az adós tagjaként a V. Kft. adott át a felszámolónak „4.585.060 forint névértékű tárgyi eszközöket tartalmazó dokumentumot”, továbbá a 2020., 2021. és 2022. évi bevallásokat alapbizonylatok nélkül. A V. Kft. felszámolónak megküldött nyilatkozata szerint az I. rendű alperes 2021. augusztus 1-jén lemondott, majd átadta az adós vagyonát a V. Kft.-nek. Ezt követően a V. Kft. végeztette az adós könyvelését, őrizte az adós vagyonát. A V. Kft. átadott a felszámolónak 150.000 forint céltartalékot, 1.000 forint mérleg szerinti pénzvagyont, és tájékoztatta a felszámolót az adós 4.585.060 forint nyilvántartási értékű készletvagyonának feltalálási helyéről.

[4] A Fővárosi Törvényszék 2024. június 6-án jogerőre emelkedett végzésével az adós felszámolási eljárását egyszerűsített módon befejezte és az adóst megszüntette. A végzés indoklásában rögzítette, hogy a hitelező felperesnek 1.633.514 forint, a NAV hitelezőnek 290.000 forint, a N. Zrt. hitelezőnek 31.298 forint hitelezői igénye nem térült meg.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

[5] A felperes módosított keresetében a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján annak megállapítását kérte, hogy az alperesek a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően a vezetői feladataikat nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látták el, ezzel okozati összefüggésben az adós vagyona csökkent. Az I. rendű alperes felelősségét 1.954.812 forint összeg erejéig, a II. rendű alperes felelősségét a vagyonsökkenésért az I. rendű alperessel egyetemlegesen 742.000 forint összegben kérte megállapítani.

[6] Arra hivatkozott, hogy az I. rendű alperes ügyvezetése alatt az adós mérleget, pénzügyi beszámolót nem tett közzé. Az adós 2019. december 31-én még 12.316.000 forint forgóeszköz és 360.000 forint pénzeszköz vagyonnal rendelkezett, amellyel az I. rendű alperes nem számolt el, a nyilvántartott társasági vagyon eltűnt. Az I. rendű alperes ügyvezetése alatt, 2021. december 31-én az adós egyik tagjának 280.000 forint kölcsönt visszafizetett, holott az

adós már 2020. június 18-án fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt. A II. rendű alperes vezetői tisztségének ideje alatt, szintén a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően az adós érdekeltségébe tartozó személyeknek 742.000 forint kifizetést teljesített. Álláspontja szerint ez is a hitelezői érdekeket sértő és az adós vagyonát csökkentő magatartás volt, mert az érdekeltségi körbe tartozó személyek részére történt kifizetés sérti az összhitelezői érdekeket akkor is, ha tagi hitel teljesítéséről van szó.

[7] Az alperesek érdemi ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték, mert álláspontjuk szerint a felelősségük megállapításához szükséges törvényi tényállási elemek nem állnak fenn.

Az első- és másodfokú határozat

[8] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet 2020. június 18-i bekövetkezése után vezetői feladataikat az alperesek nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látták el, ezzel okozati összefüggésben az adós vagyona csökkent, ezért 1.954.812 forint hitelezői követelés kielégítéséért az I. rendű alperes felel, amiből vele egyetemlegesen felel 742.000 forint hitelezői követelés kielégítéséért a II. rendű alperes.

[9] Határozatának indokolása szerint egyetértett a felperessel abban, hogy az adós már 2020. június 18-án fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt. Kiemelte, hogy összhitelezői érdeket sérti az a vezetői magatartás, amely valamennyi hitelező érdekét mellőzve, csak egy-egy hitelezőt részesít előnyben, hiszen ez az összes hitelező kielégítésére szolgáló vagyon csökkenésével járhat. Az alperesek – a 2020-ban közzétett mérleg adatai alapján – a 2019. december 31-én még meglévő 12.316.000 forint értékű forgóeszközzel és 360.000 forint pénzvagyonnal nem tudtak elszámolni. A II. rendű alperes ügyvezetése alatt az adós pénzeszköz vagyona a kölcsönök visszafizetése után 742.000 forinttal csökkent, e vagyonsökkenésért a vezető tisztségviselői feladatokat teljesítő I. rendű alperes is felelősséggel tartozik.

[10] Az alperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet – részben eltérő indokolással – helybenhagyta.

[11] A jogerős ítélet indokolásában a másodfokú bíróság rögzítette, hogy a felperes, valamint az alperesek a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében nevesített személyi körbe tartoznak. A felperes az adós hitelezője, az alperesek pedig a felszámolás kezdő időpontját megelőző három évben az adós vezetői voltak. A perben felmerült bizonyítékok (az adóssal szembeni végrehajtási eljárás ténye, a vele szemben fennálló követelések összege, a felszámolási eljárás adatai és a cégnyilvántartási adatok) egybevetése alapján egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával a fenyegető fizetéseképtelenség bekövetkezésének időpontja tekintetében.

[12] A másodfokú bíróság rögzítette, hogy a felperes keresetét a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének első fordulata (vagyonsökkenés) alapította. Az adós aktív vagyonának csökkenése, a tényállásban írt tagi kölcsönök visszafizetése, beleértve a vagyonsökkenés

összszerszerűséget is, nem volt vitás a felek között. Az alperesek azon érvelésével szemben, hogy a tagi kölcsönök visszafizetése nem csökkentette az adós vagyont, azt hangsúlyozta, hogy az adós fizetéseképtelenségével fenyegető helyzetében a tagok részéről nyújtott kölcsön visszafizetése esetén is csökken az adósnak a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének alkalmazása körében jelentőséggel bíró aktív, a hitelezői igények fedezetét jelentő készpénzvagyon [Cstv. 3. § (1) bekezdés e) pont, 4. § (1) bekezdés]. Ezen túlmenően a tagi kölcsön visszafizetése nem felel meg az összhitelezői érdek figyelembevételében meghatározott jogszabályi elvárásnak sem.

[13] A másodfokú bíróság – az elsőfokú ítélettel szemben – kiemelte, hogy az I. rendű alperes okiratokkal igazolta, hogy vezetői jogviszonya a 2021. augusztus 31-i hatállyal történő lemondásra figyelemmel a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 3:25. § (1) bekezdés d) pontja és (3) és (4) bekezdése értelmében megszűnt, a lemondást követő 60. napon hatályossá vált, mivel azt az adós valamennyi tagjával közölte. Ezért a felszámolás elrendelésekor már nem volt az adós ügyvezetője a cégnyilvántartás deklaratív hatályára is figyelemmel, így a Cstv. 31. §-ában foglalt kötelezettség sem terhelte. A másodfokú bíróság az I. rendű alperessel szemben ennek ellenére azért látta alkalmazandónak a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésében felállított bizonyítási szabályt, mivel a vezetői tisztsége alatt az adós éves beszámolója letétbe helyezésének és közzétételének nem tett eleget. A törvényszék jogerős ítéletével ugyanis – egyebek mellett – az adós 2020. évi beszámolóját elfogadó 4/2021. 08. számú taggyűlési határozatát is hatályon kívül helyezte, mert az a Ptk. 3:17. § (3) bekezdésébe ütközött. A jogerős ítélet szerint az adós 2020. évi beszámolóját elfogadó taggyűlési határozat jogszabályba ütközött, ezért az I. rendű alperes ügyvezetése alatt a 2020. évi beszámoló neki felróható módon nem került közzétételre.

[14] A jogerős ítélet indokolása szerint a Cstv. sajátos bizonyítási szabályt felállító 33/A. § (5) bekezdésében foglaltak fennállása esetén annak bizonyítása hárul a vezetőre, hogy a tisztségének időtartama alatt nem következett be fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, vagy ha ilyen körülmény fennállt, a vezetési feladatai ellátása során a hitelezők érdekeit is figyelembe vette. A másodfokú bíróság szerint az I. rendű alperes felelőssége az adósnál bekövetkezett vagyonsökkenés miatt fennáll. A felperes az I. rendű alperes vonatkozásában a vagyonsökkenést abban jelölte meg, hogy az utolsó közzétett 2019. évi beszámolóban kimutatott 12.316.000 forint forgóeszközzel és 360.000 forint pénzeszközzel nem számolt el. Az I. rendű alperes pedig nem bizonyította azt, hogy vezető tisztségviselői tisztségéről való lemondásának időpontjában az adós vagyonával elsámolt, a V. Kft. tag részére milyen forgalmi értéket képviselő vagyont adott át. Az utóbbi által a felszámoló részére 4.585.060 forint névértékkel átadott tárgyi eszközök piaci értéke a tag által a felszámoló részére csatolt vélemény alapján is csak 100.000 forint volt, az a hitelezői igények kielégítésére az egyszerűsített módon befejeződött felszámolási eljárásban fedezetet nem nyújtott.

[15] A másodfokú bíróság utalt arra, hogy a II. rendű alperes vonatkozásában a felperes nem hivatkozott a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésében felállított bizonyítási szabály alkalmazhatóságára. Így a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 265. § (1) bekezdése szerint érvényesülő bizonyítási érdeknek megfelelően, a II. rendű alperes esetében a felperesre hárult az érvényesített jog és a keresetét megalapozó tények bizonyítása. A másodfokú bíróság kifejtette, hogy az egységes ítélkezése gyakorlat szerint a felelősség megállapítására csak a vezető tisztségviselő felróható magatartásának következtében beálló vagyonsökkenés esetén van lehetőség. A felperest

terhelte a II. rendű alperes jogellenes magatartásának bizonyítása mellett az is, hogy a vétkes magatartás és a hitelezői igény részleges, vagy teljes kielégítetlensége között okozati összefüggés áll fenn, valamint neki kellett bizonyítani az okozott kár összegét is.

[16] A felperes a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében foglalt e bizonyítási kötelezettségének a másodfokú bíróság megítélése szerint eleget tett. Igazolta ugyanis, hogy a II. rendű alperes ügyvezetése alatt a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően 774.000 forint tagi kölcsön visszafizetésére került sor. A II. rendű alperes a felelősség alól akkor mentesült volna, ha bizonyítja, hogy a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően nem vállalt az adós pénzügyi helyzetéhez képest indokolatlan üzleti kockázatot, illetve az adott helyzetben az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése érdekében. A II. rendű alperes ellenkérelmében hivatkozott arra, hogy az ügyvezetése alatt a felperes felé is történtek kifizetések, ez azonban a felelősség alóli mentesüléshez nem elegendő. 2020. június 18. napjától a fenyegető fizetésképtelenségi helyzetre tekintettel a II. rendű alperesnek már az összhitelezői érdekek szem előtt tartásával kellett volna eljárnia valamennyi kifizetés teljesítése során.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[17] Az alperesek felülvizsgálati kérelmükben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását kérték. Állították, hogy a jogerős ítélet sérti a Cstv. 33/A. § (1)-(5) bekezdéseit.

[18] Kifogásolták, hogy a jogerős ítélet 2020. június 18. napján határozta meg a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzetet, miközben az adós könyv szerinti tárgyi eszköz vagyona a „felszámolás kezdő pillanatában” is 4.585.060 forint volt, amely meghaladta a nyilvántartásba vett összes hitelezői igény összegét. A hitelezők tehát „csak a tárgyi eszközök terhére is 100% kielégítést kaphattak volna”.

[19] A jogerős ítéletben foglaltakkal ellentétben állították, hogy a vezetői felelősség nem áll fenn, ha az adós vagyont a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet beállta után a hitelezői igények kielégítésére fordítja. A Cstv sem tartalmaz olyan jogszabályi rendelkezést – a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése utáni időre sem –, amely előírná a tartozások esedékesség szerinti kiegyenlítését, illetőleg a tagi hitel visszafizetését csak akkor engedné meg, ha az adósnak más tartozása nincs. Álláspontjuk szerint csak akkor hozható a vezetői felelősséget megállapító ítélet, amennyiben bizonyított tény, hogy a vezetők felrótt magatartás „tényleges és valós” vagyonsökkenést okozott az adós vagyonában. A fennálló tartozások kiegyenlítése még elviekben sem teszi lehetővé a Cstv. 33/A. §-ának alkalmazását. Ha a vezető a társaság fennálló tartozását fizeti ki – még ha ez a kifizetés a hitelező előnyben részesítését is jelenti –, a Cstv. 33/A. §-ának alkalmazására nem jelent jogalapot.

[20] Utaltak a Civilisztikai Kollégiumvezetők 2014. októberi értekezletén a tagi kölcsön visszafizetésével kapcsolatban tett megállapításokra, valamint a Pécsi Ítéltábla által ott előterjesztett észrevételekre. Ezek lényege szerint, ha a teljesítéssel az adóssal szembeni hitelezői követelések összege is csökken, az adós vagyonában tényleges változás nem

történik. A Kúria Gfv.30.080/2016/5. számú határozatában foglaltakra hivatkozva hangsúlyozták, hogy a felszámolás kezdő időpontjáig a vezető maga dönti el, mely hitelezőket részesíti kifizetésben, ha az adós a vele szembeni valamennyi követelés kielégítéséhez szükséges pénzeszközzel nem rendelkezik. A Cstv. 33/A. §-a nem az egyes hitelezők előnyben részesítését, hanem a hitelezői igények kielégítésére rendelkezésre álló vagyon csökkenését szankcionálja. Nem az egyes hitelezők érdekeinek összemérését, hanem az összhitelezői érdek védelmét teszi a vezető tisztségviselő kötelezettségévé. Ha a teljesítéssel az adóssal szembeni hitelezői követelések összege is csökken, az adós vagyonában tényleges változás nem történik.

[21] A jogerős ítélet azon megállapításával szemben, hogy az I. rendű alperes vonatkozásában alkalmazandó a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése szerinti bizonyítási szabály, arra hivatkoztak, hogy az I. rendű alperes „mindig elkészítette a mérleget és a beszámolót, azokat a taggyűlés elé is terjesztette, amiket a taggyűlés 70%-os tulajdoni hányaddal elfogadott”. E taggyűlési határozatokat a felperes keresettel támadta meg, az ennek folytán hatályon kívül helyezett határozatok közzétételére nyilvánvalóan nem kerülhetett sor. Azonban az megállapítható, hogy a beszámolók elkészültek, azokat az ügyvezető a tagok rendelkezésére bocsátotta, és azokat a tagok 70%-a elfogadta. Erről a felperesnek tudomása volt, ennek ellenére valótlanul állította, hogy a beszámolók el sem készültek.

[22] Az alperesek azzal is érveltek, hogy a bíróság döntése nem terjedhet túl a felperes által érvényesített jog alapjául megjelölt tényeken, amelyhez a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének alkalmazása szempontjából elválaszthatatlanul hozzá tartozik a vezető tisztségviselő magatartása miatt bekövetkező vagyoni hátrány alapjául szolgáló, a károkozáshoz vezető tények előadása is. Amennyiben a felperes a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti keresetét arra alapítja, hogy az alperes felróható magatartásával okozati összefüggésben a hitelezők követeléseinek teljes kielégítése más – az adós vagyonának csökkenésétől eltérő – okból megghiúsulhat, pontosan meg kell jelölnie az alperes azon magatartását, amelyből az a következtetés vonható le, hogy az érintett időszakban a vezetői feladatát nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el, és azt is, hogy ezzel okozati összefüggésben a hitelezők követeléseinek teljes kielégítése pontosan milyen más ok miatt hiúsulhat meg. E körben azonban a felperes semmilyen tényt nem adott elő. Az eljáró bíróságok ezért tévesen jutottak arra a következtetésre, hogy „az alpereseknek kellett volna előadniuk”, hogy a vagyon milyen okból, milyen gazdasági eseményekkel összefüggésben csökkenhetett úgy a tisztségviselői feladataik ellátása alatt, hogy egyrészt a 12.316.000 forint, másrészt a 360.000 forint értékkel azonosított társasági vagyon már nem vált a felszámolási vagyon részévé.

[23] A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

[24] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, és a felülvizsgálati eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet az alperesek által megjelölt okokból nem jogszabálysértő, és jogkérdésben nem tér el a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott kúriai határozattól sem.

[25] Előrebocsátja a Kúria, hogy a felülvizsgálat rendkívüli perorvoslat, a felülvizsgálati eljárás nem egyenes folytatása a jogerősen lezárt pernek. Tárgya a jogerős ítélet [Pp. 406. § (1) bekezdés], ebből következően a felülvizsgálati kérelemnek a jogerős ítéletben kifejtettekkel szemben kell érvelést tartalmaznia, mégpedig a Pp. 413. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott tartalommal.

[26] A felülvizsgálati eljárás lényegével és korlátaival kapcsolatban kiemeli azt is, hogy a Pp. 406. § (1) bekezdése alapján a jogerős ítélet vagy az ügy érdemében hozott jogerős végzés felülvizsgálatát a Kúriától a fél, valamint a rendelkezés rá vonatkozó része ellen az, akire az ítélet rendelkezést tartalmaz, az ügy érdemére kiható jogszabálysértésre, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozással kérheti. A Pp. 413. § (1) bekezdésének b) pontja szerint a felülvizsgálati kérelemnek a beadványokra vonatkozó általános szabályok mellett tartalmaznia kell a jogszabálysértés pontos megnevezésével, a jogszabályhely megjelölésével azt az eljárásjogi, illetve anyagi jogi jogszabálysértést, amely kihatott az ügy érdemi eldöntésére, valamint annak indokait, hogy a fél az új határozat hozatalát vagy a határozat hatályon kívül helyezését milyen okból kívánja.

[27] A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabály megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt konkrétan megjelöli a megsértett jogszabályhelyet, másrészt a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis, ha a jogszabálysértésre hivatkozása indokát ismerteti. Ha a fél a felülvizsgálati kérelmében több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell a fenti tartalmi követelményekkel, ellenkező esetben a tartalmilag fogyatékos felülvizsgálati kérelmet – vonatkozó részében – a Kúria nem vizsgálhatja érdemben. A megsértett jogszabályhelyet konkrétan, a jogforrás, a paragrafusszám, az esetleges bekezdések és pontok számának megadásával kell megjelölni, követelmény továbbá az is, hogy az így megjelölt jogszabályhely megfeleljen a jogszabálysértés szöveges körülírásának.

[28] Az előzőekből következő alapvető elvárás a felülvizsgálati kérelemmel szemben – érdemi elbírálásához és eredményességéhez –, hogy a felülvizsgálati kérelem hivatkozásai a fenti tartalommal megfeleltethetők legyenek a jogerős ítéletnek: a felülvizsgálatot kérő félnek a jogerős ítélet indokaival, érveivel szemben, azok cáfolatára kell az ellenérveit megfogalmaznia. Emiatt nem vezethet eredményre az a felülvizsgálati kérelem, amely jogi érveit nem ütközteti a jogerős ítélet indokolásával [Kúria Pfv.20.844/2019/4. (megjelent BH2020. 331. számon is)]. A felülvizsgálati kérelemben ezért az azt előterjesztő félnek az álláspontja szerint a másodfokú bíróság által a jogerős ítélet meghozatalakor elkövetett jogszabálysértéseket kell megjelölnie [Kúria Pfv.20.797/2016/11. (megjelent BH 2017. 232. számon is)]. Emellett a felülvizsgálati kérelemben nem elegendő a korábbi nyilatkozatokra történő utalás [Kúria Pfv.20.301/2015/6. (megjelent BH 2015. 307. számon is)].

[29] A Kúria rögzíti, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében szabályozott tényállás kártérítési jellege miatt a törvényben meghatározott konjunktív tényállási elemek – az alperest legitimáló elemen túl a fenyegető fizetéseképtelenség bekövetkezése és az azt követően tanúsított, a hitelezői érdekek figyelembevételét sértő, jogellenes ügyvezetői magatartás,

valamint az azzal okozati összefüggésben bekövetkező társasági vagyonsökkenés, vagy a hitelezők követeléseinek más (nem a vagyonsökkenés okából) történő meghiúsítása – együttes megvalósulása az, ami megalapozza felszámolás alá került gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselőjének kártérítési felelősségét.

[30] Az alperesek felülvizsgálati kérelmükben vitatták az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe kerülését, mivel szerintük az adós még a felszámolás kezdő időpontjában is a tartozását meghaladó könyv szerinti értékű tárgyi eszköz vagyonnal rendelkezett. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének megítélése során azonban nem az adós tárgyi eszköz vagyonának a könyv szerinti értékét kell összevetni a tartozásai összegével. A Cstv. 33/A. § (3) bekezdése értelmében ugyanis a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet akkor következik be, amikor a gazdálkodó szervezet vezetői látják, illetve az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható gondosság mellett látniuk kell, hogy a gazdálkodó szervezet nem lesz képes esedékességgel kielégíteni a vele szemben fennálló követeléseket. Az eljáró bíróságok ennek megfelelően, a Cstv. 33/A. § (3) bekezdésének helyes alkalmazásával vizsgálták és állapították meg az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe kerülését, illetve e helyzet kezdő időpontját. Az e körben alapul vett bizonyítékok mérlegelését, a jogerős ítéletben megállapított tényállást pedig a Kúria nem vizsgálhatta felül, az alperesek ugyanis felülvizsgálati kérelmükben nem jelölték meg megsértett jogszabályhelyként a Pp. 279. § (1) bekezdését, avagy a bizonyítási eljárás bármely más szabályát.

[31] Alaptalanul hivatkoztak az alperesek felülvizsgálati kérelmükben arra is, hogy a felperes nem adta elő a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésére alapított keresetét megalapozó tényeket. Ennek körében mindenekelőtt tévesen érveltek azzal, hogy a felperes a keresetét a Cstv. 33/A. § (1) bekezdés második fordulatra (azaz a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet alatti aktív adósi vagyon csökkenésén kívüli más okra) alapította, hiszen a kereset egyértelműen a Cstv. 33/A. § (1) bekezdés első fordulata alapján alapult. A felperes keresetét arra alapította, hogy az alperesek hitelezői érdekeket figyelmen kívül hagyó magatartása következtében az adós vagyona csökkent. Ennek keretében az alperesek hitelezői érdekeket sértő magatartását is kifejezetten nevesítette, így az I. rendű alperes tekintetében – egyebek mellett – azt, hogy az adós utolsó beszámolója szerint meglévő vagyonával nem számolt el, azzal ismeretlen módon rendelkezett, míg a II. rendű alperes – szintén az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkeztét követően – az adós tagjainak fizetett vissza tagi kölcsönt. Ezen hitelezői érdekeket sértő alperesi magatartásokkal okozati összefüggésben állította a keresetben meghatározott mértékű adósi vagyonsökkenést. A kereset alapjául szolgáló tények előadása tehát a szükséges körben megfelelően megtörtént.

[32] Vagyonsökkenés alatt a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése jelen ügyben irányadó rendelkezésének alkalmazása során – az alperesek álláspontjától eltérően – az adós Cstv. 3. § (1) bekezdés e) pontja szerinti vagyonának a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben bekövetkező csökkenését kell érteni. A Cstv. 3. § (1) bekezdés e) pontja szerint a Cstv. alkalmazásában a gazdálkodó szervezet vagyonának az minősül, amit a gazdálkodó szervezetre vonatkozó számviteli jogszabály befektetett eszköznek vagy forgóeszköznek minősít. A vagyonsökkenés fogalma tehát az adósnak a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet alatti aktív vagyonához kötődik, vagyis a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében szabályozott felelősségi tényállás első fordulata a hitelezői követelések fedezetét jelentő aktív adósi vagyon védelmét kívánja biztosítani, illetőleg az e vagyon csökkenését eredményező, a hitelezői érdekeket figyelmen kívül hagyó vezetői magatartást kívánja szankcionálni.

Mindezek értelmében a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében írt vagyonsökkenés akkor is megállapítható, ha a hitelezői érdekeket figyelmen kívül hagyó magatartás visszerhes szerződés teljesítéseként jelentkezik, például ha a vezető tagi kölcsön visszafizetéséről dönt. A vezető tisztségviselő tehát nem mentesülhet a felelősség alól arra hivatkozással, hogy az egyébként a hitelezői érdekeket figyelmen kívül hagyó magatartással megkötött, kirívóan kockázatos, az adós számára előnytelen szerződés visszerhes volt, illetve hogy a hitelezői érdekeket figyelmen kívül hagyó döntés alapján nyújtott szolgáltatás visszerhes szerződésen alapult, és így az adós tartozásának egyidejű megszűnése miatt formálisan nem következett be vagyonsökkenés. A vagyonsökkenés ugyanis e felelősségi szabály alkalmazásában az említettek szerint az aktív vagyon csökkenését jelenti (Kúria Gfv.30.325/2021/6., Gfv.30.054/2022/5., Gfv.30.083/2022/4.).

[33] A Kúria – felülvizsgálati kérelemben hivatkozott – Gfv. 30.080/2016/5. számú ítélete nem a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének a jelen ügyben irányadó, hanem a korábban hatályban volt rendelkezése alapján született, így a jelen ügy elbírálása során a Kúriát nem köti.

[34] Ezzel kapcsolatban a Kúria rámutat, a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének eredeti, 2006. július 1-jén hatályba lépett rendelkezése kizárólag a hitelezői érdekek elsődlegességét sértő vezetői magatartással okozott vagyonsökkenés miatt tette lehetővé a vezető tisztségviselő felelősségének megállapítását, a jogsértő vezetői magatartás felelősséget megalapozó lehetséges következményeként a hitelezői követelések teljes kielégítésének megghiúsítását nem nevesítette. A Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének 2009. szeptember 1-jén hatályba lépett rendelkezésében jelent meg a vezetői magatartás felelősség alapjául szolgáló következményeként a vagyonsökkenés mellett a hitelezői követelések teljes kielégítésének megghiúsulása, illetve a környezeti terhek rendezésének elmulasztása. A felelősségi tényállás három alesetének egymáshoz való viszonyát, egymástól való elhatárolását, fogalmi kereteit azonban a Cstv. nem rendezte, nem végezte el. Az ítélkezési gyakorlatban ezért előfordult a vagyonsökkenés fogalmának szűkítő, illetőleg kiterjesztő értelmezése, illetve az, hogy a hitelezői követelések teljes kielégítésének megghiúsítását és a környezeti terhek rendezésének elmulasztását a vagyonsökkenés egyik esetének tekintették. Csupán a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének 2017. július 1-jén hatályba lépett módosítása tette egyértelművé, hogy a hitelezői érdekeket figyelmen kívül hagyó vezetői magatartásnak két, egymástól elkülönülő lehetséges következménye állhat fenn, egyrészt a vagyonsökkenés, másrészt a hitelezői követelések teljes mértékben történő kielégítésének más okból, tehát a vagyonsökkenésen kívüli okból bekövetkező megghiúsulása, illetve hogy ezek a következmények hogyan határolhatók el egymástól, mit jelentenek ezek a fogalmak.

[35] A másodfokú bíróság mindezekre figyelemmel jogszabálysértés nélkül, a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének helyes alkalmazásával vizsgálta és állapította meg az alperesek vezetői intézkedésével az adósnál bekövetkezett vagyonsökkenést. A II. rendű alperesnek az adós gazdálkodó szervezet fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetében tett azon intézkedése ugyanis, amellyel az adós részére korábban nyújtott tagi kölcsön visszafizetéséről rendelkezett, valamint hogy az I. rendű alperes – a megfelelő, a szükséges jogszabályi hivatkozással ellátott felülvizsgálati támadás hiányában a felülvizsgálati eljárásban is irányadó, felül nem bírálható tényállás szerint – ismeretlen módon rendelkezett az adós korábban meglévő készleteivel és pénzeszközeivel, az adós forgóeszköz-állományát csökkentette, vagyis az adós Cstv. 3. § (1) bekezdés e) pontja szerinti aktív vagyonának csökkenését eredményezte. A vagyonsökkenés tehát bekövetkezett.

[36] Az alperesek felülvizsgálati kérelmükben – annak tartalma szerint – arra is hivatkoztak, hogy az I. rendű alperes vonatkozásában tévesen alkalmazta a másodfokú bíróság a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésében foglalt bizonyítási szabályt. A másodfokú bíróság azonban e szabály helyes értelmezésével mutatott rá arra, hogy a bizonyítási teher megfordítását a Cstv. 33/A. (5) bekezdésében nevesített kötelezettségek bármelyikének elmulasztása megalapozza, így az is, ha a vezető tisztségviselő az éves beszámolóra vonatkozó letétbehelyezési és közzétételi kötelezettségének – neki felróható okból – határidőben nem tesz eleget. Ez ugyanis önmagában a bizonyítási teher megfordulását eredményezi. Az I. rendű alperes a felülvizsgálati kérelmében nem is tette vitássá, hogy e kötelezettségét elmulasztotta, annak pedig semmilyen jelentősége nincs, hogy a beszámolók egyébként elkészültek-e vagy sem, hiszen önmagában a beszámolók elkészítésével az I. rendű alperes a letétbehelyezési és közzétételi kötelezettségét még nem teljesítette. Az adott tényállás mellett pedig a Kúria a másodfokú bíróságnak azzal a következtetéssel is maradéktalanul egyetértett, hogy e releváns kötelezettség elmulasztása az I. rendű alperesnek felróható volt.

[37] Annak bizonyítása tehát, hogy a vagyonsökkenést eredményező intézkedései során a hitelezők érdekeinek figyelembevételével járt el, a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése értelmében az I. rendű alperest terhelte. Az első- és a másodfokú bíróság megítélése szerint e körben eredményes bizonyításra nem került sor. A bizonyítékértékelés jogszerűsége a felülvizsgálati eljárásban a már említett okokból, a megfelelő felülvizsgálati támadás hiánya miatt érdemben nem volt vizsgálható. A megállapított tényállásból pedig a másodfokú bíróság a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályok megsértése nélkül vont következtetést az I. rendű alperes felelősségére. Az ugyanis, hogy az I. rendű alperes vezető tisztségviselőként ismeretlen módon rendelkezett az adós társaság készleteivel, pénzeszközeivel, nyilvánvalóan hitelezői érdekeket sértő eljárás.

[38] Jogszabálysértés nélkül értékelte a hitelezői érdekekkel összhangban nem állónak a másodfokú bíróság a II. rendű alperes vagyonsökkenést eredményező vezetői intézkedését is. A Kúria ezzel kapcsolatban rámutat, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben valós tartozások kiegyenlítése is minősülhet hitelezői érdekeket figyelmen kívül hagyó intézkedésnek, mint ahogyan az is lehetséges, hogy az ilyen kifizetés összhangban áll a hitelezői érdekekkel. Ez a kérdés az adott intézkedés egyedi körülményeinek vizsgálatával és értékelésével ítéltető meg, azt alapul véve, hogy az intézkedés összhitelezői szempontból észszerű vagy kirívóan észszerűtlen-e. Nem kirívóan észszerűtlen például általában a közüzemi szolgáltatások díjának, az alapanyagok, munkaeszközök ellenértékének megfizetése, vagy az alvállalkozói díjtartozások kiegyenlítése, ha ezek az adós reálisan számításba vehetően eredményes további működéséhez egyébként szükségesek. Az ítélkezési gyakorlat ugyanakkor a kifizetések közül általában hitelezői érdekekkel összhangban nem állónak tartja a számos hitelezővel, jelentős tartozásállománnyal rendelkező adós esetében a vezető tisztségviselő, illetve az adós társaság tagja, vagy tagjai érdekeltségi körébe tartozó személyek részére történt kifizetéseket, még akkor is, ha például tagi kölcsön visszafizetéséről van szó. Így foglalt állást a Kúria egyebek mellett a Gfv.30.428/2023/5., Gfv.30.026/2022/3. és a már említett Gfv.30.325/2021/6. számú határozatában is. A jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályok megsértése nélkül, a kialakult ítélkezési gyakorlatnak megfelelően következtetett a II. rendű alperes ügyvezetői tevékenysége alatt az adós tagjai részére történt kifizetés összhitelezői érdekekkel összhangban nem álló voltára.

[39] Az alperesek felelősségének megállapítására mindezekre tekintettel a felülvizsgálati kérelemben megjelölt és a Pp. 423. § (1) bekezdése szerint vizsgálható jogszabályok megsértése nélkül került sor.

[40] A kifejtettek értelmében a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt és érdemben vizsgálható okokból nem jogszabálysértő, és az ott hivatkozott kúriai határozattól a jogkérdésben való eltérés sem állapítható meg. Ezért a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[41] Az eredménytelen felülvizsgálati kérelemre figyelemmel a felülvizsgálati eljárásban pervesztes alperesek a Pp. 83. § (1) bekezdése és 87. § (1) bekezdése alapján kötelesek megfizetni a felperes felülvizsgálati ellenkérelmében – a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2004. (XII. 9.) IM. rendelet 2. § (1) bekezdése alkalmazásával és a hivatkozott megbízási szerződés figyelembevételével – áfával növelt összegben felszámított ügyvédi munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költséget.

[42] A Kúria a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán meg nem fizetett felülvizsgálati eljárási illeték viseléséről az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 78. § (4) bekezdése, valamint az Itv. 74. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 102. § (1) bekezdése és 101. § (1) bekezdése, továbbá a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 3. § (1) bekezdése alapján határozott. A Kúria az IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján tájékoztatja az alpereseket, hogy az illetéket az Állami Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell megfizetniük, és a megfizetés során közleményként fel kell tüntetni: a Kúria megnevezését, a Kúria e határozatának ügyszámát és a fizetésre kötelezett adóazonosító számát. A Kúria az IM rendelet 3. § (3) bekezdése alapján figyelmezteti az alpereseket, ha az illetéket annak esedékességekor nem fizetik meg, az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezései szerinti késedelmi pótlékot kell fizetniük.

[43] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

[44] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 405. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdés a) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A határozat elvi tartalma

A társaság fizetéseképtelenségével fenyegető helyzetében a pénzeszközökkel és a készletállománnyal ismeretlen módon való rendelkezés, illetve a tagok részéről nyújtott kölcsön visszafizetése, amelyek folytán az adós aktív, a hitelezői igények fedezetét jelentő vagyona csökken, a hitelezői érdekeknek meg nem felelő, észszerűtlen intézkedéseként megalapozhatják a vezető tisztségviselők felelősségét.

Budapest, 2026. február 10.

Dr. Farkas Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Bajnok István s.k. előadó bíró, Dr. Gáspár Mónika s.k. bíró, Salamonné dr. Piltz Judit s.k. bíró, Dr. Zumbók Péter s.k. bíró